

سکه بهار آزادی ۴۰ میلیون و ۴۵۰ هزار تومان

روز یکشنبه قیمت طلای ۱۸ عیار هر گرم ۳ میلیون و ۳۹۷ هزار تومان، سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم ۳۷ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان و سکه تمام بهار آادی طرح جدید ۴۰ میلیون و ۴۵۰ هزار تومان بود. نیم‌سکه بهار آزادی نیز ۲۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان، ربع‌سکه بهار آزادی ۱۴ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی ۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان به فروش رسید.

«وطن امروز» امنیت شغلی و چالش‌های دستمزد کارگران را بررسی می‌کند

مطالبات کارگری از دولت ۱۴

گروه اقتصادی: موضوع همسان سازی و افزایش دستمزد و متعادل سازی آن با میزان تورم در مناظرات اقتصادی توسط بیشتر نامزدها مطرح شد که رئیس‌جمهور منتخب نیز بر آن تأکید داشت تا جایی که امروز همین موضوع به یکی از محورهای اصلی اقتصادی دولت بعد و مطالبه کارگران از آقای پزشکیان تبدیل شده است. باید توجه داشت که در مسیر اجرای چنین سیاست‌هایی مشکلات زیادی وجود دارد و سیاست‌گذاران برای اجرای چنین طرح‌های اقتصادی باید با احتیاط و با نگاه به مسائل کلان اجتماعی و زیرساختی کشور تصمیم‌گیری کنند تا با ایجاد یک ناترازی جدید فشاری به بخش دیگری از اقتصاد وارد نشود. آن گونه که از گفته‌های رئیس‌جمهور منتخب در مناظرات برمی‌آمد از نگاه ایشان فقر شاغلان، کاهش بهره‌وری نیروی کار در میان‌مدت، خروج نیروی کار از بخش رسمی به بخش غیررسمی، تشدید مهاجرت نیروی کار و کاهش نرخ مشارکت اقتصادی پیامدهای افزایش کم حقوق و دستمزد کارگران است. فارغ از اینکه ادعای خروج نیروی کار از بخش رسمی به بخش غیررسمی قابل مناقشه است، دیگر پیامدهای یادشده گریزناپذیر است و باید آنها را کم‌وبیش تأیید کرد اما این به آن معنا نیست که بتوان به افزایش قابل توجه حقوق و دستمزد کارگران حکم داد.

کارگران از پاستور نشین بعدی چه می‌خواهند؟

در کشور ما کارگران با احتساب خانواده‌های‌شان حدود نیمی از جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند و با وجود سختی کار از امنیت شغلی برخوردار نیستند. این وضعیت همه بخش‌های کارگری را تهدید می‌کند و قراردادهای موقت، دست‌کارفرما را در محروم کردن کارگران از حقوق ابتدایی‌شان باز گذاشته است. اخراج، پرداخت نکردن بیمه، محرومیت از سنوات و دستمزد پایین تنها برخی موارد تبعات قراردادهای موقت است که جامعه کارگری را به‌شدت نگران امنیت شغلی خود کرده، به همین دلیل مبنای اصلی مطالبه‌گری کارگران از رئیس‌جمهور منتخب، امنیت شغلی و احیای قراردادهای دائم کار و تأمین امنیت مزدی است، به این معنا که باید از مزدی عادلانه و شرافتمندانه برخوردار باشند.

نهادهای کارگری در سال‌های گذشته خواستار حذف قراردادهای موقت و شرکت‌های پیمانکاری شده‌اند. به رغم وعده دولت‌ها برای ساماندهی کارگران قراردادی تا به حال تغییری در وضع آنها به وجود نیامده است. به گواه اظهارات فعالان کارگری، ۹۶ درصد از جمعیت ۱۵

چالش‌ها و راهکارهای کلان برای دستیابی به عدالت در دستمزد

واقعیت آن است که از دیدگاه بانک مرکزی، افزایش حقوق و دستمزد تا حدود زیادی غیرممکن است. دلایلی هم برای آن وجود دارد که در ادامه به آن می‌پردازیم. در بخش دولتی، دولت همین حالا با کسری بودجه شدید روبه‌رو است و بر روایت رئیس سازمان برنامه و بودجه، افزایش ۲ درصدی رشد حقوق کارکنان دولت و بازتنشنگان دولتی از ۱۸ درصد به ۲۰ درصد موجب افزایش ۴۰۰ همتی هزینه‌های دولت شد. حال اگر تورم را در سال ۱۴۰۳ دست‌کم ۳۰ درصد در نظر بگیریم، باید به اندازه ۱۰ درصد ترمیم حقوق کارمندان دولت در دستور کار قرار گیرد و این به معنی افزایش کسری بودجه بیش از ۱۰۰۰ همت خواهد بود و همین موضوع کسری بودجه را به حدود ۵۰ درصد بودجه مصوب خواهد رساند که این موضوع در جایگاه خود یک فاجعه در مقیاس کلان خواهد بود.

مشکل اجرایی دیگر آن است که بخشی از کارمندان دولت بر اساس قانون کار و بخشی بر اساس قانون بودجه دریاقتی خواهند داشت. بنابراین اگر قرار بر این باشد که تبعیضی رخ ندهد، باید رشد حقوق در هر ۲ سمت یکی باشد. حال این پرسش مطرح است که آیا این امکان وجود ندارد که فرمول افزایش حقوق در بخش تحت پوشش قانون کار به اندازه مثلا ۳۰ درصد یا ۴۰ درصد یا ۵۰ درصد باشد؟

پاسخ به این سوال قدری پیچیده است، زیرا وضعیت بخش‌های مختلف اقتصاد یکی نیست. در برخی بخش‌ها که سهم هزینه نیروی کار از هزینه تمام‌شده بیشتر و به اصطلاح متکی به نیروی کار (labor intensive) است، افزایش بیشتر حقوق و دستمزد می‌تواند به پیامدهای ناخوشایندی چون اخراج شدید یا غیررسمی شدن قراردادهای کار منتهی شود. معمولا بخش‌های خدماتی چنین وضعیتی دارند که نیمی از اقتصاد ایران را تشکیل می‌دهند. در بخش‌های دیگر که هزینه نیروی کار نسبت به هزینه تمام‌شده ناچیز است و اتکای بیشتری به سرمایه دارند (capital intensive)، مثل صنعت پتروشیمی، اثرات منفی افزایش رشد حقوق و دستمزد ناچیز و بی‌اهمیت است.

بقیه صنایع جایی در این بین قرار دارند، همین امر مساله را دشوار می‌کند که افزایش بیشتر حقوق و دستمزد به چه میزان از صنایع آسیب می‌رساند و چه میزان از آنها کمتر آسیب می‌بینند. به همین دلیل است که افزایش یکسان حقوق و دستمزد برای همه صنایع مخالفانی دارد و آنها معتقدند باید گذاشت هر صنعت چانه‌زنی خود را انجام دهد و بسته به شرایط آن صنعت در نهایت توافقی شکل بگیرد.

در عمل هم تقریبا چنین وضعیتی به شکل غیررسمی رخ می‌دهد. در برخی صنایع مثل صنایع پتروشیمی و پالایشگاهی و فولادی که درآمد ارزی دارند، جبران حقوق و دستمزد به اشکال مختلفی انجام می‌شود که جمع آنها رشدی بیش از مقدار رسمی تعیین‌شده توسط شورای عالی کار می‌شود. حال فرض کنید همه این ملاحظات را کنار بگذاریم و بخواهیم حقوق و دستمزد را صرفا در بخش خصوصی و خصوصی افزایش دهیم، در این حالت چه چیزی رخ خواهد داد؟

دیدگاه کارگران نسبت به موضوع دستمزد

جمع‌بندی کارگران در نشست‌های کارگری نشان از این دارد که دولت چهاردهم باید به عنوان دولت تازه‌نفس برای افزایش امنیت شغلی به این باور برسد که اگر کارفرما سرمایه و ثروت خود را وارد کار می‌کند، کارگر نیز در حال وارد کردن جسم و توان ذهنی خود به طور کامل برای کار است. اگر جسم و روان کارگر را تبدیل به ربال کنیم، ارزش آن بیش از کل سرمایه آورده شده است، لذا باید وجهه‌های حقوقی برای طرف کارگری هم به رسمیت شناخته شود و امنیت کار مانند امنیت سرمایه برای دولت و سرمایه‌گذار ارزشمند باشد. معمولا به علت نبود نهادهای کارآمد و کامل و عدم وجود اتحادیه‌های کارگری قوی، دولت‌ها به منظور حمایت از نیروی کارگر یا کارفرما مستقیما ورود کرده و قانون وضع می‌کنند که این روند در اغلب موارد امنیت شغلی کارگران را تضعیف می‌کند.

فعالان جامعه کارگری معتقدند تشکل‌های کارگری در پیگیری امور و مطالبات صنفی و حقوقی کارگران و رفع برخی مسائل میان کارگر و کارفرما نقش بسزایی دارند و بازوان اجرایی وزارت کار هستند، بنابراین باید از ظرفیت تشکل‌های کارگری استفاده

دولت چهاردهم تکلیف نیروهای شرکتی و تبدیل وضعیت آنها را روشن کند

فتح‌الله بیات، رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی و از فعالان حوزه کارگری، در ارزیابی مطالبات جامعه کارگری از دولت چهاردهم گفت: آقای پزشکیان زمانی که در مجلس حضور داشت سال‌ها همکار آقای محبوب در فراکسیون کارگری مجلس بود و از کارگران حمایت کرد.اکنون هم که به‌عنوان رئیس‌جمهور انتخاب شده است، قطعاً می‌تواند به اجرای قوانین مربوط به حوزه کارگری و رفع موانع و مشکلات کارگران کمک کند.

وی ایجاد اشتغال پایدار، ساخت مسکن کارگری، امنیت شغلی، حقوق و دستمزد، رعایت اصل سه‌جانبه‌گرایی و احیای شورای عالی تأمین اجتماعی را از مهم‌ترین خواسته‌های جامعه کارگری برشمرد و ابراز امیدواری کرد در دولت چهاردهم این مطالبات محقق شود.

■ **نبود امنیت شغلی، معیشت کارگران را دچار مخاطره‌می‌کند**

رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی افزود:

نداشتن امنیت شغلی، معیشت کارگران را دچار مخاطره می‌کند، زیرا وقتی کارگر فاقد امنیت شغلی باشد، از لحاظ معیشتی هم در مضیقه است و در تأمین معاش خانواده و هزینه‌های زندگی دچار مشکل خواهد شد.

این مقام مسئول کارگری در ادامه بر لزوم روشن شدن تکلیف نیروهای شرکتی تأکید کرد و گفت: در دولت سیزدهم طرح‌های خوبی مطرح شد ولی بعضی از آنها به نتیجه نرسید و نیمه‌کاره‌رها شد. طرح ساماندهی کارکنان دولت و نیروهای شرکتی و قراردادی عقیم ماند که امیدواریم در دولت چهاردهم به سر و سامان برسد.

وی گفت: یکی از درخواست‌های کارگرانی که به شکل پیمانکاری مشغول فعالیت هستند، حذف شرکت‌های پیمانکاری نیروی انسانی و انعقاد قرارداد مستقیم با کارفرمای اصلی است. طبیعا دلالت و واسطه‌ها در این شرکت‌ها حذف و این شرکت‌ها برچیده شوند.

بیات در عین حال بر تداوم طرح‌هایی همچون احیای کارخانه‌های راکد و تعطیل و تسهیل صدور مجوزهای

افزایش رشد اقتصادی و ارتقای سطح فناوری، راهکار اصلی افزایش دستمزد

وضعیت دستمزد کارگری از ۲-حال خارج نیست:

۱- در وضعیت اول شرکت حاشیه سود ناچیزی دارد و اگر افزایش هزینه نیروی انسانی را متحمل شود، به زیان می‌افتد. طبیعا زبان‌ده شدن یک بنگاه تولیدی به سرعت خود را به شکل کاهش اشتغال ظاهر خواهد کرد یا شرکت برای پرهیز از ورشکستگی ناچار می‌شود قراردادها را غیررسمی کند تا به افزایش حقوق تن ندهد.
۲- در وضعیت دوم، شرکت حاشیه سود قابل قبولی دارد و با افزایش هزینه، کاهش سودی را تجربه خواهد کرد. کاهش سود به زیان سهامداران است اما نکته مهم این است که سهامداران معمولا سود حاصله را صرف سرمایه‌گذاری و توسعه کسبوکار می‌کنند. در نتیجه اگر حاشیه سود کاهش یابد، سهامداران به ناچار باید هزینه‌های سرمایه‌گذاری را کاهش دهند. معنای این امر در سطح کلان آن است که سرمایه‌گذاری بنگاه‌های اقتصادی کاهش می‌یابد و در میان‌مدت و بلندمدت تنه‌ها ظرفیت تولید و اشتغال‌زایی بیشتری ایجاد نمی‌شود، بلکه ممکن است به دلیل عدم جبران کافی استهلاک، در میان‌مدت یا بلندمدت اشتغال هم کم شود که به زیان کارگران خواهد بود.

خلاصه آنکه از دیدگاه کارشناسان راه‌حلی سریع و دودستی برای معضل افت قدرت خرید کارگران در ایران وجود ندارد. از منظر کلان، افت دستمزد نیروی کار موجب می‌شود مزیتی در اقتصاد ایران خلق شود و آن

چهارشنبه ۲۷ تیر ۱۴۰۳
وطن‌امروز | شماره ۴۰۸۶

اقتصادی

اخبار

وزیر راه و شهرسازی:

توسعه روابط با همسایگان

در صدر برنامه‌های دولت سیزدهم

وزیر راه و شهرسازی توسعه روابط با همسایگان را در صدر برنامه‌های دولت سیزدهم دانست و اعلام کرد: رشد ترانزیت و تجارت با همسایگان خود گواه این رویکرد استراتژیک بود. مهرداد بلنریش در صفحه شخصی خود در فضای مجازی با اشاره به بازگشایی سفارت جمهوری آذربایجان در تهران نوشت: یکی از کارهایی که شهید جمه‌ور و دکتر مخبر مرتب از بنده به عنوان رئیس کمیسیون مشترک ایران و آذربایجان دنبال می‌کردند، همین موضوع بود که محقق شد. وی افزود: توسعه روابط با همسایگان در صدر برنامه‌های دولت بود و رشد ترانزیت و تجارت با همسایگان خود گواه این رویکرد استراتژیک بود.

بلنریش پیش از این گفته بود: مجموع ترانزیت کشور در دولت سیزدهم نسبت به دولت قبل ۸۹ درصد رشد داشته و حجم ترانزیت در سال گذشته به ۱۶.۳۴ میلیون تن رسید. در ۳ ماه ابتدایی ۱۴۰۳ این رشد با شتاب بیشتری ادامه یافت و در این مدت رشد ۶۹ درصد ترانزیت جاده‌ای و رشد ۵۵ درصدی کل ترانزیت را نسبت به ۳ ماه نخست ۱۴۰۱ تجربه کردیم.

گفتنی است وزارت خارجه جمهوری آذربایجان در بیانیه‌ای اعلام کرد در پی مذاکرات انجام شده سفارت این کشور در تهران در تاریخ ۱۵ ژوئیه ۲۰۲۴ (۲۵ تیر ۱۴۰۳) در مکانی جدید فعالیت خود را از سر گرفت. بر اساس بیانیه این وزارت‌خانه، سفیر و کارکنان دیپلماتیک فعلی جمهوری آذربایجان به ایران بازگشته‌اند.

■ ■ ■

تأمین ارز بخش‌های مختلف اقتصادی از ۲۰ میلیارد دلار گذشت

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: در ۳ ماه نخست اسما درآمدهای ارزی کشور به ۲۵۵ میلیارد دلار رسید. در این مدت تراز تجاری کشور معادل ۵۱.۳ درصد نسبت به مقطع مشابه سال گذشته افزایش یافته است. تحولات بازرگانی خارجی نشان می‌دهد در ۳ ماه نخست اسما صادرات نفتی و غیر نفتی کشور به ۲۵ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار رسید که در مقایسه با صادرات ۲۱ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلاری مدت مشابه سال گذشته ۴ میلیارد دلار (۱۸.۶ درصد) افزایش یافته است.

گفتنی است تراز تجاری کشور نیز در ۳ ماه ابتدایی سال جاری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته با افزایش ۵۱.۴ درصدی، از ۲.۴ میلیارد دلار به ۱۱.۲ میلیارد دلار رسیده است.

همچنین مطابق آمارها، از ابتدای سال جاری تا ۲۴ تیر بیش از ۲۰ میلیارد دلار از مورد نیاز واردات کالاهای اساسی، دارو، کالاهای تجاری و بازرگانی، واردات در مقابل صادرات و خدمات تأمین شد که سهم دارو و تجهیزات پزشکی از تأمین ارز یک میلیارد دلار بود است.

■ ■ ■

دولت چهاردهم دیپلماسی اقتصادی

دولت قبل را تمام کند

رئیس اتاق مشترک ایران و عراق درباره دیپلماسی اقتصادی دولت چهاردهم گفت: حضور ما در بریکس، شانگهای، اوراسیا و آکو بسیار خوب است و بر اساس این مقدمات باید کارهایی را که در دولت قبل نیمه‌تمام ماند نهایی کنیم.

یحیی آل اسحاق درباره اولویت‌های دولت چهاردهم در بعد اقتصادی و ارتباط با همسایگان اظهار کرد: باید بر اساس اصول مقام معظم رهبری با دنیا تعامل داشته باشیم. وی افزود: ما چاره‌ای نداریم و باید بر اساس منافع و عزت خود با دیگران تعامل داشته باشیم.

آل اسحاق ادامه داد: بر اساسنامه ارسالی از سوی آقای پزشکیان، مسیر به صراحت روشن‌شده است و ما باید تا کملا در چارچوب اصول جمهوری اسلامی و فرمایشات رهبری باشد. وی افزود: باید بر اساس الزامات خود حرکت کنیم

آل اسحاق با اشاره به آماده‌سازی مقدمات تعامل با دنیا از سوی جمهوری اسلامی گفت:حضور مادر بریکس، شانگهای، اوراسیا و آکو بسیار خوب است و بر اساس این مقدمات باید کارهایی را که در دولت قبل نیمه‌تمام ماند، نهایی کنیم. روابط پولی، بانکی و ارزی نیمه‌کاره است و دولت باید اینها را نیمه‌کاره رها نکند؛ همچنین بریکس الزاماتی دارد و دولت فعلی باید محتوای آن را اجرایی کند.

وی گفت: باید با دنیا تعامل داشته باشیم و دست به واردات و صادرات بزنیم، لذا باید الزامات عملی این کار را جزو اولویت‌ها در نظر بگیریم. آل اسحاق با اشاره به اهمیت مسائل منطقه‌ای گفت: پزشکیان اعلام‌ناشته به جای تعارضات، باید تعامل داشته و حوزه اقتصاد را در زمینه‌تجارت توسعه دهیم و کشورها را نیز با دنیا متوجه این مساله باشند و رئیس‌جمهور نیز این مهم را باید عملیاتی کند.

وی تصریح کرد: برخی اولویت‌ها نیز مصداقی و شامل روابط بانکی است و تعهدات ارزی و چگونگی تعاملات نیز باید در نظر گرفته شود و دولت باید در پی حل این قضایا باشد؛ ضمن اینکه اصول جمهوری اسلامی را نیز باید در نظر گیرد. آل اسحاق گفت: همه دست‌اندرکاران حوزه اقتصاد باید وحدت نظر داشته و از دیپلماسی اقتصادی همگن پیروی کنند و الا تعارضات اجازه به نتیجه رسیدن را نمی‌دهد.

■ ■ ■

رشد ۱۶ درصدی مصرف برق

در روز جمعه

مدیرعامل شرکت توانیر گفت: میزان تقاضای مصرف برق کشور در روز جمعه ۲۲ تیر ۷۲ هزار و ۲۰۸ مگاوات ثبت شد که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۰ هزار مگاوات افزایش معادل ۱۶ درصد رشد را نشان می‌دهد.

مصطفی رجبی مشهدی تصریح کرد:برای یک‌روز تعطیل جمعه تقاضای ۷۲ هزار و ۲۰۸ مگاواتی عددی سابقه‌ای است. وی افزود: میزان تقاضای مصرف برق در روز جمعه سال گذشته ۶۲ هزار و ۷۲ مگاوات ثبت شده که در مقایسه با اسما ۱۰ هزار مگاوات افزایش را نشان می‌دهد.

سختگویی صنعت برق با اشاره به اینکه ۱۰ هزار مگاوات پهناور خوزستان در کشورمان است.

